

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 778/2020
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Драгомира Милојевића, Јасмине Васовић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђуре Благојевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу Кж1 65/19 од 14.05.2019. године и Апелационог суда у Нишу Кж3 18/19 од 24.12.2019. године, у седници већа одржаној дана 15.10.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђуре Благојевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу Кж1 65/19 од 14.05.2019. године и Апелационог суда у Нишу Кж3 18/19 од 24.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 65/19 од 14.05.2019. године, усвајањем жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Нишу, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу К 335/16 од 02.07.2018. године, којом је према окривљеном АА, на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП, одбијена оптужба због кривичног дела учествовање у тучи у саизвршилаштву из члана 123. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, па је окривљени оглашен кривим због кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 4 месеца, коју ће издржати по правноснажности пресуде и у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 16.09.2010. године до 23.09.2010. године.

Истом пресудом одређено је да трошкови кривичног поступка, падају на терет окривљеног, сходно члану 261. став 1. и члану 264. ЗКП, док ће о висини истих првостепени суд одлучити накнадно посебним решењем, а оштећени ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева, упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж3 18/19 од 24.12.2019. године, усвајањем жалби окривљеног АА и његовог браниоца преиначена је пресуда Вишег суда у Нишу Кж1 65/19 од 14.05.2019. године, у погледу одлуке о казни, тако што је окривљеном због кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 4 месеца и истовремено је одређено да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 године по правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело, док су у преосталом делу жалбе окривљеног и његовог браниоца одбијене као неосноване и пресуда Вишег суда у Нишу Кж1 65/19 од 14.05.2019. године, у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Ђура Благојевић, „због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и 3) и став 4. ЗКП“ са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе и одлучи да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднео па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на учињену повреду закона, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости заправо наводи да се закључци Вишег суда у Нишу, као другостепеног и Апелационог суда у Нишу, као суда трећег степена, о кривици окривљеног АА заснивају на исказу саокривљених ВВ и ГГ, а који су са тужилаштвом закључили споразуме о признању кривичног дела, као и на пресудама донетим на основу тих споразума, на којим доказима се, према ставу браниоца, правноснажне пресуде не могу заснивати. Наиме, према ставу браниоца исте имају дејство „inter partes“ и стога се не могу користити као доказ у кривичном поступку у односу на друге окривљене који нису закључили такав споразум. Дакле, из наведеног произилази да бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП у вези члана 16. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Према одредби члана 16. став 1. ЗКП судске одлуке се не могу заснивати на доказима који су непосредно или посредно, сами по себи, или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа, док је чланом 84. став 1. ЗКП прописано да докази који су прибављени противно члану 16.

став 1. тог законика (незаконити докази) не могу бити коришћени у кривичном поступку.

Према члану 438. став 2. тачка 1) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама тог законика не може заснивати, дакле, за постојање ове битне повреде одредаба кривичног поступка, нужно је да је судска одлука заснована на доказу који је сам по себи или према начину прибављања у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку.

Наиме, другостепени суд је на претресу, поред осталог, извео доказе читањем исказа саопштених ВВ и ГГ, датих на записнику пред првостепеним судом дана 07.04.2011. и 26.01.2012. године, према којима је поступак касније раздвојен и окончан правноснажним осуђујућим пресудама и извршио увид у те пресуде, Спк 63/16 од 19.04.2016. године и Спк 168/15 од 09.02.2016. године из којих је утврђено да су ВВ и ГГ оглашени кривима на основу споразума о признању кривичног дела управо за критични догађај, због извршења кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, па је окривљени ВВ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци коју ће издржати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора, док је окривљеном ГГ изречена условна осуда у трајању од 3 месеца са временом проверавања од 1 године.

Одредба члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП омогућава суду да на главном претресу, и без сагласности странака, изведе доказ и то путем вршења увида или читања садржине записника о исказу саопштеног према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом. Упознавањем на претресу, одржаном пред другостепеним судом, дана 14.05.2019. године са садржином записника о исказима односно одбранама окривљених ВВ и ГГ, датим пре закључења споразума о признању кривичног дела и то вршењем увида у исте и њиховим читањем, уместо непосредног испитивања ових окривљених на претресу пред другостепеним судом, суд је поступио у свему законито, сагласно процесној одредби члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП.

Наиме, упознавање са садржином записника о исказу саопштеног према којем је поступак већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом, начин је извођења доказа на главном претресу, па се такав исказ може користити као доказ, имајући у виду да су приликом саслушања окривљених ВВ и ГГ, сходно одредбама Законика о кривичном поступку, биле испуњене све процесне претпоставке за њихово саслушање.

Поред тога, по оцени овога суда, пресуде Основног суда у Нишу Спк 63/16 од 19.04.2016. године и Спк 168/15 од 09.02.2016. године, на које као незаконите доказе такође бранилац окривљеног указује у поднетом захтеву, донете на основу споразума о признању кривичног дела закљученог између Основног јавног тужиоца у Нишу и окривљених ВВ и ГГ, донете су у законитом поступку од стране надлежног суда, при чему одредбе чланова 405. и 406. ЗКП омогућавају суду да на главном претресу изведе доказе путем вршења увида или читања садржине писмена и снимака, односно записника о исказима. Упознавањем са садржином напред наведених правноснажних пресуда, суд је поступио у свему законито, сагласно наведеним процесним одредбама, те је извео дозвољен доказ, упознавањем на претресу са садржином исправа -

правноснажних пресуда донетих против других окривљених на основу споразума о признању кривичног дела.

Осим тога, из побијаних пресуда, као и из списка предмета произилази да, поред тога што је другостепени суд у конкретном случају у току доказног поступка извршио увид записнике о исказима саокривљених ВВ и ГГ и у наведене пресуде донете на основу споразума о признању кривичног дела, правноснажне пресуде у конкретном случају нису засноване на овим доказима, већ на исказима оштећеног ББ и сведока ДД и ЋЋ, као и на писаним доказима који се налазе у списима предмета, а који докази и по начину прибављања и по својој садржини представљају законите доказе на којима се пресуда може заснивати.

Следствено наведеном, Врховни касациони суд налази да је другостепени суд у доказном поступку извео доказе на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју бранилац окривљеног неосновано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да из изреке правноснажне другостепене пресуде не произилазе битна обележја кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, јер је за кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, неопходно да је окривљени грубим вређањем или злостављањем изазвао тучу, као и да у конкретном случају не постоји субјективни елемент који је неопходан за постојање овог кривичног дела, те да из изреке пресуде, не произилази да је наступила последица кривичног дела која се огледа у значајнијем угрожавању спокојства грађана и тежем ремећењу јавног реда и мира. Такође, бранилац у вези са наведеним истиче да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе погрешно примењен закон, чиме указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Супротно изложеним наводима захтева, по оцени овога суда, побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног законика из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Основни облик кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. Кривичног законика чини лице које грубим вређањем или злостављањем другог, вршењем насиља према другом, изазивањем туче или дрским или безобзирним понашањем значајније угрожава спокојство грађана или теже ремети јавни ред и мир, док је ставом 2. истог члана прописан тежи облик овог дела - ако је дело из става 1. овог члана извршено у групи или је при извршењу дела неком лицу нанесена лака телесна повреда или је дошло до тешког понижавања грађана.

Дакле, како чињенични опис кривичног дела, дат у оптужном акту јавног тужиоца и утврђен у изреци другостепене пресуде, садржи све чињенице и околности које чине битна законска обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика за које је окривљени АА оглашен кривим другостепеном пресудом, односно како садржи описану радњу извршења основног облика кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. Кривичног законика, која се састоји у изазивању туче испред кафића „ЕЕ“, где је

присуствовао већи број људи због прославе рођендана, те последицу која се састоји у тежем ремећењу јавног реда и мира, а такође и квалификаторну околност тежег облика кривичног дела из члана 344. став 2. Кривичног законика – наношење лаке телесне повреде оштећеном ББ приликом извршења основног облика дела из става 1. члана 344. Кривичног законика, поступајући у саизвршилаштву са окривљенима против којих је поступак раздвојен, то по оцени Врховног касационог суда из изреке побијане правноснажне другостепене пресуде произилазе како објективна обележја предметног кривичног дела, тако и субјективна обележја дела која се тичу урачунљивости и умишљаја (свести и воље) окривљеног за извршење дела, који укључује и свест о забрањености дела.

Стога су супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Осталим наводима поднетог захтева бранилац окривљеног оспорава и полемише са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа, што представља повреду члана 440. ЗКП. Како повреда одредбе члана 440. ЗКП не спада у круг повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, то се Врховни касациони суд у ове наводе захтева није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић